

Telegraful Român.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 14 cor., 6 luni 7 cor., 3 luni 3 cor. 50 fil.
Pentru monarhie pe an 16 cor., 6 luni 8 cor., 3 luni 4 cor.
Pentru străinătate pe an 24 cor., 6 luni 12 cor., 3 luni 6 cor.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației tipogr. arhid., Sibiu, str. Măcelarilor 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției »Telegrafului Român«, str. Măcelarilor Nr. 45.
Scrisori nefrancate se refuză. — Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 14 fil., — de douăori 24 fil., — de trei ori 30 fil.
rândul cu litere garmond.

Nr. 3661 Prez.

Cătră Onoratul cler și popor al arhidiecezei Transilvaniei, și cătră Preaonorații domni deputați ai Sinodului arhidiecezan.

Având în vedere §§. 89 și 90 din Statutul Organic, convocăm și prin aceasta declarăm de convocat Sinodul ordinar al arhidiecezei transilvane, în biserica catedrală din Sibiu, pe **Duminea Tomei, adevă 17/30 Aprilie a. c.**, la 9 ore antemeridiane, când se vor începe ritualele bisericești, iar după acestea va urma deschiderea Sinodului în localul designat spre acest scop.

Sibiu, 29 Martie 1916.

Dr. Ilarion Pușcariu m. p.,
arhimandrit, vicar arhiep.

Războiul și iubirea creștinească.

V.

După ce am stabilit principiile fundamentale, pe cari trebuie să le cunoaștem, fie-mi permis acum se dau unele explicații și se fac unele întregiri.

Celce s'a ocupat vreodată cu chestia raporturilor dintre războiu și iubirea creștinească va ști sigur din experiență, că fără considerare la cele spuse de mine până aci, s'a lovit totdeauna de pedeca mare, care mereu i-a stat înainte, formulată pe scurt astfel: Apartine totuși ființei iubirii, ca ea toate să le supoarte, toate să le creadă, toate să le spereze, toate să le sufere, ca ea să nu fie abătută prin nimica dela scopul ei, care este realizarea binelui, ca ea la toate faptele rele se răspundă numai cu facere de bine, în neclintita convingere crezută, că prin aceasta totuși își va ajunge în fine scopul. Așa gândea între alții și Tolstoi. Dar ni se arată, îmbrăcată în haina unui sofism nobil, numai vechia neînțelegere, de mult respinsă.

Adevărat este, că iubirea toate le supoartă, toate le crede, toate le sperează, toate le sufere, că prin nimic nu poate fi abătută dela scopul ei, că faptele rele le răspunde numai cu faceri de bine, și de aceea poate se renunța cu bucurie la pedepsirea unei nedreptăți sevârșite, totdeauna când prin aceasta se face serviciu realizării binelui. Dar când aplicarea unui mijloc dureros în eficacitatea lui e mai bun și mai priincios pentru realizarea binelui, atunci tocmai aplicarea acestui mijloc formează facerea de bine, reclamată și impusă de iubire.

Iubirea nu e doară vreun bold orb, care răspunde la toate numai în mod mecanic, prin o mișcare oarecare, care fără nici o simțire și fără să se gândească la efect se folosește de un singur mijloc determinat, de mijlocul care nu produce durere. Din contră, iubirea atrage toate în serviciile sale, mintea și precumpănirea, pentruca tot-

deauna se poată alege mijloacele, cari corespund scopurilor ei. «Din iubire să naște înțelepciunea», — ne spune Augustin, dar același lucru ni'l spune și poporul, prin cunoscuta sa zicătoare: «iubirea e invențioasă». Dacă ar fi altcum, dacă iubirea, după ființa ei, ar trebui se abstea dela orice mijloc, care produce durere, atunci iubirea de măemuță a unor anumite mame, cari își desmeardă și și ruinează copiii, ar forma cea mai curată expresie a iubirii creștinești!

Dar lucrul acesta nu l'a afirmat încă nime. Să nu uităm însă, că între vorba aspră a mamei și eventualele palme pe cari ea le împarte, și între relele mari provocate de războiu, deosebirea e numai relativă totdeauna, nu absolută. Și ca să mă mai folosesc de un exemplu, dacă iubirea ar trebui se renunțe de la ori ce mijloc, care produce durere, omul care ar privi liniștit cum în apropierea sa cineva maltratează și vrea se ucidă un copilăș, ar fi în sens creștinesc mai desevarșit eticește decât acela, care scapă copilul din mâinile rabiului, chiar și cu risicul de a-i da acestuia lovituri grave. Intre loviturile acestea și între relele provocate de războiu, deosebirea e asemenea numai relativă; groaznicele dimensiuni ale îndepărtării dintre războiu și cazul înșirat, nu trebuie deci să ne ducă în rătăcire.

Vor fi poate și de aceia, cari vor zice, că nu are rost înșirarea de astfel de exemple. Eu cred însă, că e necesar, ca pe calea aceasta se fie combătută încăpăținarea acelor, cari mistifică ființa iubirii creștinești. Să se știe deci, că aceea ce e bine și corect în casurile înșirate, e bine și corect și în raporturile dintre popoare. Acel popor, care din principiu e pasiv față de orice nedreptate ce i se face, nu și împlinește misiunea din punct de vedere moral, nu și cunoaște destinațiunea, n'are drept de existență!

Dacă iubirea creștinească ne poate îndemna și sili se purtăm războiu, prin aceasta nu se spune și nu e esclus, ca în realitate războiul să nu se poarte din ură și din egoism. Nici în cazul acesta însă războiul nu e de condamnat, întocmai precum nu e de condamnat ocupațiunea civilă, pe care, conform experienței, mulți dintre oameni nu o eserciază cu gândul unei nobilitări proprii, în folosul semenilor, ci exclusiv întru satisfacerea intereselor lor proprii. Chiar mai mult, războiul poate se fie început pentru motive nobile, moralește justificate, — ceea ce nu esclude, ca în iritația pătimasă pe care o provoacă fiecare războiu imediat la început, în suflete se nu fie amestecate motive josnice: egoism, răsbunare, ură neetică (ura în contra răului e etică). Și earăși, prin aceasta războiul nu și perde valoarea morală! Să nu scăpăm din vedere, că și o acțiune cu totul neegoistă, ca împărțirea milei, e eserciată de mulțori din motive josnice: dăm din comoditate, pentruca să scăpăm de cerșitori, ori dăm din răvnă după popularitate etc, și totuși

împărțirea milei nu e ceva lipsit de valoare morală! Toate acestea stau în legătură cu nedesăvârșirea omenimei.

Tot din nedesevârșirea omenimei se poate întâmpla, că un popor își inchipue în mod de tot serios, că e periclitat în dreptul său de existență prin un alt popor vecin, pe când în realitate cazul e tocmai contrarul. Prin aceasta însă războiul nu și perde nici odată valoarea sa morală. E destul dacă fiecare popor intră în luptă pentru aceea, ce după cea mai bună știință și cunoștință a sa și fără prefăcătorie, el consideră și enunță de drept al său.

La tot cazul însă se ridică valoarea morală a războiului, dacă un popor intră în luptă numai pentru aceea, ce întru adevăr consideră și recunoaște el de drept al său. Cunoscuta vorbă engleză: «Drept, ori nedrept, patria mea!» are bun înțeles atunci, când vrea se spună, că singuraticul, care în mod tragic nu e de o părere cu poporul său în privința dreptului, în ora critică își revocă părerea și o subordonează părerii poporului întreg, ori a conducerii poporului, — chiar și pentru aceea, abstrăgând dela alte motive, pentruca aruncate fiind odată sortile, discuția lămuritoare nu mai e posibilă. Dar și pentru aceea, pentru că singuraticul nu prea e pus în poziția se cunoască raporturile, cari au se fie ținute în vedere, din toate părțile, așa, ca forurile conducătoare.

Dacă însă vorba englezăscă vrea se spună, că un popor, ca întregime, peste tot nu are se întrebe de drept ori nedrept, ci fără considerare are se urmărească interesele proprii, atunci vorba nu constituie numai o nedreptate, ci și o prostie. Pentruca poporul, care fără se întrebe de drept ori nedrept, urmărește fără nici o considerare numai interesele proprii, tocmai prin aceasta lucră în contra intereselor proprii, căci păgubește, nu numai omenimea prin călcarea dreptului în picioare, ci se păgubește și pe sine, prin nimicirea puterii oferite de conștiința morală, iar de altă parte, prin atitudinea sa provoacă primejdia judecării popoarelor, care în mod necesar trebuie să se ivească, mai curând ori mai târziu. Se știe, că dreptatea istoriei se arată de mulțori după sute și după mii de ani!

Pe calea aceasta e rezolvată dela sine în mod suficient și părerea greșită, desvoltată de unii cugetători, alăturați la părerile lui Hegel, oameni din zilele noastre, deci cugetători moderni, cari au stabilit învățătura, că pentru stat nu există poruncă morală, fiindcă statul se orientează în acțiunile sale numai după principiile de oportunitate. Dar chiar și numai enunțarea, că statul are se lucreze conform principiilor de oportunitate, înseamnă poruncă morală, și regulile pe cari are să le urmeze pentru a și ajunge scopul, se prefac asemenea în porunci morale. Să ne gândim numai, că regulile născute din sentimente

etice pot și trebuie se fie foarte variate, după împrejurări și după indivizii, ori comunitățile, despre cari e vorba, precum și mijloacele de cari se folosește sentimentul etic sunt earăși foarte diferite.

Deputați congresuali mireni.

Duminea trecută s'a ținut scrutiniul alegerilor de deputați congresuali mireni în toate cercurile din arhidieceza Transilvaniei și au fost declarați aleși următorii domni:

I. In cercul I. Sibiu Ioan Henteș, asesor la sedria orfan., Sibiu, deputat ordinar și Ștefan Stroia, protonotar comit., Sibiu, deputat ad hoc.

II. Săliște Dr. Nicolae Comșa, medic, Săliște, deputat ordinar și Petru Drăghiciu, protopretor, Săliște, deputat ad hoc.

III. Sebeș Dr. Iosif Blaga, director gimn., Brașov, deputat ordinar și Dr. Eugen Meșianu, profotisc. comit., Brașov, deputat ad hoc.

IV. Alba-Iulia Ioachim Fulea, director de bancă, Alba-Iulia, deputat ordinar și Dr. Rubin Pațița, avocat în Alba-Iulia, deputat ad hoc.

V. Deva Dr. Aurel Vlad, avocat în Orăștie, deputat ordinar și Dr. Aurel Muntean, avocat în Orăștie, deputat ad hoc.

VI. Hațeg Dr. Toma Ienciu, avocat în Hațeg, deputat ordinar și Nicolae Zigre, secretar mitropolitan în Sibiu, deputat ad hoc.

VII. Iliă Victor Tordășianu, exactor cons., Sibiu, deputat ordinar și Dominic Rațiu, director de bancă în Lugoj, deputat ad hoc.

VIII. Geoagiu Dr. Valeriu Pelco, consilier financiar în Deva, deputat ordinar și Valeriu Candrea, v. president la sedria orfanală în Deva, deputat ad hoc.

IX. Zarand Dr. Ioan Radu, prof. gimn. în Brad, deputat ordinar și Dr. Ștefan Albu, medic în Brașov, deputat ad hoc.

X. Câmpeni Dr. Vasile Preda, avocat în Sibiu, deputat ordinar și Dr. Zosim Chirtop, avocat în Câmpeni, deputat ad hoc.

XI. Turda Dr. Nicolae Bălan, profesor sem., Sibiu, deputat ordinar și Dumitru Vulcu, director de bancă în Sibiu, deputat ad hoc.

XII. Cluj Dr. Pavel Roșca, profesor sem., Sibiu, deputat ordinar și Vasile Almășan, avocat, Cluj, deputat ad hoc.

XIII. Solnoc Dr. Gavriil Buzura, avocat, Lăpușul-unguresc, deputat ordinar și Dr. Augustin Bodea, avocat, Dej, deputat ad hoc.

XIV. Bistrița Dr. Vasile Pahone, avocat în Bistrița, deputat ordinar și Iosif Popescu, dir. de bancă în Reghin, deputat ad hoc.

XV. Târnava Eugen Todoran, profesor sem., Sibiu, deputat ordinar și Dr. Ioan Mateiu, coreferent școlar, Sibiu, deputat ad hoc.

XVI. *Sighisoara* Victor *Păcală*, profesor sem., Sibiu, deputat ordinar și Dr. Ioan *Baciu*, prof. la școala comercială, Brașov, deputat ad hoc.

XVII. *Treiscaune* Dr. Iancu *Mețianu*, mare proprietar în Zernești, deputat ordinar și Nicolae *Sulică*, prof. gimn. în Brașov, deputat ad hoc.

XVIII. *Brașov* Arseniu *Vlaicu*, dir. școlile comerciale, Brașov, deputat ordinar și Dr. Tiberiu *Bredicean*, dir. fil. «Albina», Brașov, deputat ad hoc.

XIX. *Bran* Nicolae *Garoiu*, avocat în Brașov, deputat ordinar și Iosif *Pușcariu*, adv., Brașov, deputat ad hoc.

XX. *Făgăraș* Alexandru *Belle*, v. comitele com. Făgăraș, deputat ordinar și Dr. Ioan *Garoiu*, avocat în Brașov, deputat ad hoc.

Fiindu-ne cunoscut acum rezultatul tuturor alegerilor pentru proximal congres ordinar precum și cel ad hoc, putem constata următoarele:

Membri noi cari până acum nu au mai făcut parte din înaltele noastre corporațiuni bisericesti (sinod arhidiecezan și congres) din numărul de 60 sunt 11 și anume:

1.) din cler: Dr. Octavian *Costea*, secretarul consistorului arhidiecezan și Ioan *Teculescu*, protopresbiter în Alba-Iulia.

2.) mireni: Dr. Stefan *Albu* medic în Brașov, Dr. Ioan *Baciu* profesor la școala comercială din Brașov, Alexandru *Belle* v. comite al comitatului Făgăraș, Dr. Tiberiu *Bredicean* dirigentul institutului filialei Albinei din Brașov, Valeriu *Candrea* v. presidentul scaunului orfanal din Deva, Dr. Ioan *Garoiu* avocat în Brașov, Dr. Rubin *Pațita* avocat în Alba-Iulia, Dr. Valeriu *Petco* consilier la direcțiunea financiară din Deva, și Dumitru *Vulcu* dir. de bancă în Sibiu.

Dintre foștii deputați cari au participat la primul congres electoral după inaugurarea Statutului nostru Organic la 1873 un singur deputat este care este ales ca deputat și la congresul ce se va întruni în anul acesta. Este veneratul prezident al consistorului nostru arhidiecezan Ilustritatea Sa, Domnul arhimandrit și vicar arhiepiscopesc Dr. *Ilarion Pușcariu*.

Dintre deputații cari au participat la congresul din anul 1874 pe lângă Ilustritatea Sa domnul Dr. *Ilarion Pușcariu* mai este membru al congresului ce se va întruni în vara aceasta Dr. *Nicolae Zigre*, secretar mitropolitan.

Războiul.

La frontul răsăritean Rușii au îndreptat un atac în cursul nopții în contra armatei lui Hindenburg, la Garbunowka, cu mai multe companii, dar au fost respinși. S'a făcut constatarea, că număratoase trupe noue rusești au sosit la front și multe cară cu muniție, adusă din Japonia. Rușii se pregătesc probabil pentru o nouă ofensivă.

La frontul italian focul de artilerie e viu pretutindenea. La Riva dușmanul a fost scos din pozițiile în cari se încuibase și astfel atacul italian poate fi considerat de respins. În Balcani situația e neschimbată.

La frontul dela apus luptele se dau fără întrerupere. Contraatacurile franceze, date pentru recucerirea pozițiilor pierdute, au fost toate respinse de Nemți. Pe unele locuri Nemții au înaintat de nou. Au nimicit și câteva aeroplane dușmane. Câștigul de până acum al Nemților e, că pe o linie de 70 kilometri au împins frontul dușmanului cam cu opt kilometri îndărăt. Linia primă de apărare din jurul Verdunului e luată de Nemți.

Discursul cancelarului german.

(Fine.)

La începutul războiului aminteam cuvântul lui Moltke: că va trebui să apărăm încă odată într-o luptă sângeroasă aceea ce am eucerit la 1870. Am intrat în campanie pentru a apăra unitatea noastră, libertatea noastră, națiunea noastră întregă fiind unită ca un singur om. Această Germanie unită și liberă este aceea, pe care dușmanii noștri voesc să o zdrobească. Germania după danșii trebuie din nou să devină nepunctuoasă, ca în trecut, prada ambițiilor de cucerire ale dușmanilor, topor de oase al Europei (Prügeljunge) și veșnic stânjenită în propășirea forțelor ei economice. Aceasta înțeleg dușmanii noștri prin distrugerea puterii militare a Prusiei! Iși vor sparge capul înă (Bravo). Pentru noi din potrivă, sensul și ținta acestui războiu este de a da Germaniei baze atât de puternice și de a o apăra atât de puternic, încât nimeni să nu mai aibă din nou tentațiunea de a voi să ne distrugă, ci ca fiecare în lumea sa să recunoască dreptul nostru de a lăsa joc liber forțelor noastre pacifice. (Bravo). Această Germanie o vom, iar nu distrugerea micilor popoare: salvarea durabilă a continentului european, sgduit astăzi dela rădăcină.

Ce poate oferi Europei coalițiunea inimicilor noștri? Rusia îi poate oferi destinația Poloniei, Finlandei. Franța pretențiunea hegemoniei sale, care a fost izvorul rețelilor de care suferim. Anglia cea stare de îmbucătățire, de iritare permanentă, pe care o numește echilibru pe continent, și care este cauza intimă a nenorocirii fără nume, care a provocat războiul în Europa. (Foarte bine). Dacă cele trei puteri, cari s'au unit contra noastră, n'ar fi încercat să provoace retrogradarea roții istorice spre timpuri pe veci trecute, pacea Europei ar fi fost întârită progresiv prin forța unei evoluțiuni serene. A atinge această evoluțiune, era ținta politicii germane înainte de războiu. Putem obține ceea ce voiam prin muncă pacifică; dușmanii noștri au ales războiul, și acum pacea europeană trebuie să se nască din valurile de sânge și de lacrimi, din morimintele a milioane de oameni.

Am angajat lupta pentru apărarea noastră, ceea ce a fost altă dată nu mai este astăzi. Istoria a pășit înainte cu pasul ei de bronz, și ea nu se întoarce înapoi nici odată. Germania și Austro-Ungaria nu aveau intenția de a redeschide chestiunea Poloniei; destinul acestor bătălii au redeschis-o. Acum ea asteaptă soluțiunea ei. Germania și Austro-Ungaria vor trebui să o rezolve și o vor rezolvi. Istoria nu cunoaște un statu quo, după atât de mari răsturnări. (Aprobări). Belgia, după războiu, va fi o nouă Belgie. Polonia, pe care cinovnicul și cazacul rus au părăsit-o, storcând încă în grabă banii corupțiunii sau arzând și prădând, — această Polonia a încetat de a mai exista. Chiar și membrii Dumei au declarat față, că nu-și pot închipui, că cinovnicul se va înapoi acolo, unde până atunci un German, un Austriac și un Polonez au lucrat cinstit pentru acea nenorocită țară.

Și dl Arquith a vorbit de principul naționalităților și el s'a pus în situațiunea unui adversar nelinșit și invicibil. Dar poate el cu adevărat să-și închipuie, că Germania va părăsi de bună voie dominațiunea rusești reacționare popoarele dintre baltică și bălțile volhiniene, liberate de danșii și de aliații săi, fie că aceștia sunt Polonezi, Lituani, Baltici, sau Letoni? (Bravo) Nu, d-lor, Rusia nu trebuie să mai poată aduna armele sale la granița deschisă a Prusiei orientale și occidentale. (Vii aplause).

Rusia nu mai trebuie să poată organiza țara dela Vistula cu bani francezi, ca o poartă de invaziune în spre Germania deschisă. (Aplause). Și nimeni iarăși nu va putea crede, că în apus vom părăsi fără o siguranță completă pentru viitorul nostru țările unde a curs sângele poporului. Vom stabili garanții reale, pentru ca Belgia să nu fie organizată ca un stat vasal franco-englez și ca o întărire militară și economică contra Germaniei. (Mari aplause).

Nici aici d-lor nu poate exista statu quo; destinul nu face nici un pas înapoi; nici aici Germania nu poate lăsa din nou rasa flamandă mult timp oprimită francizării, (Aplause), ci îi va asigura o propășire sănătoasă, conformă cu bogățiile ei daruri, pe baza limbii și caracterului ei particular. Voim să avem vecini, cari să nu se socieze iarăși contra noastră, spre a ne sgruma, ci vecini cu care să putem lucra spre binele reciproc.

Am fost noi oare înainte de război dușmanii Belgiei? Pașnica muncă germană și activitatea germană n'au colaborat oare cu strălucire la prosperitatea acestei țări? (Foarte bine). Nu ne-am silit noi chiar în cursul războiului de a restabili viața acestei țări?

Amintirea acestui război va vibra mult timp în țara mult încercată, dar nu vom

admite nici odată, și aceasta, în interesul reciproc, ca nouă războiaie să poată rezulta. . . .

După ce a declarat, că Germania va cere Rusiei să repare nedreptățile comise contra supușilor ruși de națiune germană și Germanilor din acele provincii, cancelarul a continuat zicând:

„Domnilor! Europa, care va eși din această criză. — cea mai mare din toate, — în multe puncte nu va sămăna cu Europa cea veche. Sângele vărsat nu poate fi folosit, bunurile distruse nu revin decât cu încetul; ori cum va fi, noua Europă trebuie să fie pentru toate popoarele o Europă de muncă pașnică. Trebuie ca pacea, care va termina acest război, să fie o pace durabilă și nu trebuie să cuprindă în sine germeul a nouă războiaie. (Aplause.)

În lunga comunitate de luptă ne-am contopit din ce în ce mai intim (bravo) în credincioasă fraternitate de arme; trebuie să urmeze și va urma comunitatea de muncă pașnică în serviciul prosperității economice și culturale a popoarelor din ce în ce mai strănă.

Și din acest punct de vedere, concepțiile noastre diferă de ale adversarilor. Anglia nu voeste, ca războiul să înceteze odată cu încheierea păcii, ci voeste să continue războiul pe cale comercială, cu forțe îndoită contra noastră. Trebuie să fim distruși întâi militaricește, apoi economicicește. Pretutindenea se vede furia brutală a distrugerii și voința nebulună de aviditate nestăpânită de puterea de a absorbi un popor de 70 milioane. Aceste amenințări se prăbusec și ele. Oricum, oamenii de stat inimici, cari au rostit asemenea cuvinte, trebuie să se cugete la un lucru: Cu cât cuvintele lor vor fi mai violente, cu atât mai violente vor fi loviturile noastre. (Bravo).

Dacă privim dincolo de marginile Europei, constatăm: toate comunicațiile cu patria mamă fiind tăiate, trupele noastre coloniale și compatrioții noștri au apărut cu tenacitate coloniile noastre și mai apără și acum în Africa orientală cu eroism fiecare palmă de pământ. Oricum, destinul definitiv al coloniilor noastre nu se tranșează acolo, ei pe continent, după vorba lui Bismarck. Victoriile noastre pe continent ne vor asigura din nou un domeniu colonial și vor deschide spiritului de întreprindere indestructibilă a Germanului un nou câmp de activitate în vastitatea lumii. (Vii aplause). Așa fiind, d-lor, privim cu încredere crescândă spre viitor. Nu cu aroganță și înșelându ne pe noi, ci cu recunoștință pentru războinicii noștri și cu credință sfântă în noi și în viitorul nostru!

Bărbații de stat se asociază spre a fi constant nouă formule, pentru că mirajul să rămână intact. Nu avem vreme să facem retorice. Mai puternică este puterea faptelor, pe care o lășăm să vorbească în locul nostru.

La faptele de cari trebuie să ținem seamă, se mai adaugă și aceasta, că ținta noastră e diferită de ținta dușmanilor noștri. Din toate puterile beligerante Germania este singura, pe care dușmanii o amenință prin gura oamenilor de stat cu distrugerea imperului, cu distrugerea completă a puterii sale militare și economice. Motivele, care au provocat înainte de război coaliția contra noastră: dorința de cucerire, dorința de revanșă și gelozia contra unui concurent economic pe piața mondială, rămân puternice la guvernele inimice, cu toate înfrângerile suferite. Petersburg, Paris, și Londra, sunt încă unanime spre a ține la acest țel general. Acestui fapt îi opunem următorul: Spre deosebire de 1870, cât fiecare German se gândea la dobândirea vechei Alsacie-Lorene, și la stabilirea imperiului, ca preț firesc al victoriei, de astă dată, când catastrofa s'a abătut asupra Europei, avem doar o singură țintă: aceea de a ne apăra, de a ne afirma, de a ține dușmanii departe de granițele noastre și de a-i gonii cât mai repede de unde înduramem atât de cumplit furia lor devastatoare.

Nu am voit acest război; nu aveam nici o nevoie de a schimba granițele noastre, când războiul a început împotriva voinței noastre. Nu am amenințat nici un popor cu distrugerea existenței sale, sau a caracterului său național. Cine poate crede, că această aviditate de cucerire este ce animează coloanele noastre, ce dau asalt în contra Verdunului și le face să înfăptuiască isprăvi veșnic reînnoite? Sau oare un popor, care a dat atâtea daruri intelectuale lumii, care timp de 44 ani a fost cel mai pașnic dintre toate națiunile, s'a putut transforma într-o noapte în barbari, în Huni? Nu, d-lor, acestea sunt născociri ale unor conștiinți turburi, sunt născociri ale celor cari due răspunderea războiului și cari în propria lor țară au teamă de a pierde puterea. Existența și viitorul nostru depind de acest război. Pentru Germania, iar nu pentru un petec de pământ străin sângerații Germaniei și mor pe front, și pentru că fiecare din noi știe aceasta, de aceea inimile și nervii ne sunt atât de sus.

Permiteți-mi a încheia printr'o amin-tire personală: Când am fost pentru ultima oară la marele cartier general, mă aflam lângă împărat, într'o localitate unde învoțisem pe suveran exact cu un an înainte. Împăratul și-a amintit de aceasta și a vorbit în cuvinte adânc emoționate de schimbările impunătoare, la cari am asistat în acest răstimp. În acel moment Rușii se aflau pe crestele Carpaților, spărătura din Golice și puternica ofensivă a lui Hindenburg nu avusese loc încă. Astăzi ne aflăm departe, în interiorul Rusiei, Atunci Englezii atacau încă Dardanelele și sperau să arindă împotriva noastră incendiul în Balcani. Astăzi Bulgaria este puternică ațături de noi. (Aplause). Atunci eram în plin, în grea bătălie defensivă din Champagne, acum cuvintele împăratului erau însoțite de buburitul tunului din fața Verdunului. I-nima împăratului era plină de cea mai mare recunoștință față de Dumnezeu, de armată și de popor. Pot zice, că nici odată lucrurile mari, pe cari armata și flota noastră le-au îndeplinit în acest an greu, n'au apărut sufletului meu în chip mai viu și mai mișcător.

În această oră gravă, domnilor, munca noastră comună este pentru d-v. ca și pentru noi totodă deplină de răspundere. Nici un gând nu ne anină în afară de acela de a sprijini și ajuta cum vom putea mai bine pe războinicii noștri, cari pe front riscă viața pentru patrie. O voință și un spirit singur vă anină, și tot acest spirit, care ne anină pe toți, trebuie să ne și conducă. El va conduce dincolo de luptele pârvinților pe copiii noștri și strănepoții noștri spre un viitor puternic și liber. (Indelung prelungite aplauze, cari durează mai multe minute)

Fondul orfelinatului.

(Urmare.)

Donații de efecte pe seama Orfelinatului s'au mai făcut din partea următorilor domni:

Dr. Silviu Moldovan adv. în Orăștie 1 acție «Dacia» 100—
Dr. Zosim Chirtop adv. Câmpeni 1 oblig. de război 1000—
Romul Furdul prot. Câmpeni 1 oblig. de război 100—
Dela Bis. gr. or. din Câmpeni 1 oblig. de război 100—
Zaharie Lupu par. Hodac (Reghin) 1 acție «Lumina» 200—
În bani s'au mai adunat sumele următoare:

Col. din Mândra (Făgăraș): Ilarie Cocan par. 15— Mateiu Fotea not. 15— Văd. Maria Lazar Comșa 10— Victor Comșa 10— Nicolae Fărcaș 10— Ioan Bera 10— Ioan Toma 10— Ioan Cocan inv. 10— Sofia L. Roman 10— Ludovica G. Cocan 16:50 Iustina Reit inv. 5— Ioan Fărcaș 5— Sever G. Dan 5— Nicolae Milea 5— Visalon Dugăla 5— Rafira G. Bărbuleț 5— Zacheiu Bera 5— etc 253,50
Col. din Certege (Câmpeni): Constantin Cothșel și soția Iuliana par. 100— Bis. gr. or. 50— Crișian Iuli I. Alexandru 40— Neceșiu Nicolae 10— Dumitru Trifa 10— Simion Bădău 10— Comunitatea de avere a erezilor foștilor urbarialiști 5— Nicolae Cothșel primar 10— etc. 310—
Col. din Peleș (Câmpeni): Nicolae Onețiu par. 10— și alții 34—
Col. din Inău (Cetea de peatră): Petru Vaida par. 20— Vasiliu Thira inv. 10— și alții 75:94
Col. din Chiești (Dej): 60—
Col. din Bohoț (Făgăraș): Ioan Conora par. 10— Vasilie Vija inv. 10— Nicolae Bologna inv. 10— etc. 111:10
Col. din Mănerău (Hunedoara): 44:30
Col. din fil. Răcăștie (Hunedoara): 19—
Dl Victor Tordășianu exactor cons. Sibiu a oferit 100—
Dna Eugenia Tordășianu prof. Sibiu a oferit 100—
Col. din Mogoș-Mămăligani: Teodor Nicoară inv. 50— Vasile David par. 25— Bis. gr. or. 20— etc. 212—
Col. din Săriș (L.) Vasile Bumbușiu par. 20— Gavril Boca primar. 10— Victoria Rancea 10— Sava Epure Fornade 5— etc. 83:40
Col. din Hendorf și filia Netuș (Sighisoara): Societate de «trei hotare rom». 50— Andreiu Moldovan paroh 20— Ilie Moldovan (Nr. 80) 20— Ana Boian 20— Solomon Hontu 10— Dumitru Ticușan 10— Ilie Moldovan (Nr. 82) 5— etc 227:18

Colecta elevilor dela școala din Ighisodorul român	12.24
Dna Maria Radu, Lugos	10—
Col. Din Galeș (Săliște): Bis gr. or. (of. 500—) 50— Ilie Iosof par. (of. 50—) 20— Ioan Bătuca notar (of. 50—) 20— Ioan Răchitan inv. (of. 30—) 10— Dumitru Tămpănar și soția 20— Teodor Stoia 10— Ioan Iosof 10— Avram Acelenescu not. p. 5— Dumitru Stoia 5— Nicolae C. Floașiu 5— George Cimpoca 5— Vasile Luca 5— Daniil Dragomir 5— etc	227.80
Pompiliu Piso par. Cărpiniș (Abrud):	25—
Col. soldaților dela reg. 23 de honvezi Sibiu	41.56
Col. din Brădești (Alba-Iulia)	16.10
Col. din Streza Cârțișoara (Avrig): Col. din Apața (Brașov) și fil. Ormeniș: Ioan Hamsea par. 10— și alții	54.50
Col. din filiu Buruene (Deva):	30.40
Col. din Dobârlău (Treișcaune): Iosif Tătulea par. 10— Valeria Tătulea 5— Lulu Tătulea 5— etc.	14.50
Col. din Bacitelec Dobârlăului: George Juga inv. 6— Ioan Comaniță pantofar 10— Gheorghe Mică econ. 6— George Stanciu 6— Ioan I. Negrea cantor. 10— etc	86.05
Col. din Intorsura Buzăului: Gheorghe Cerbu, capelan 10— și alții	105.20
Col. din Sighișoara: Maria Mărginean 10— Dimitrie Moldovan protopr. 20— Ioan Muntean și soția Maria 100— Ioan Filip 20— Dumitru Șoneriu 20— Vasile Urdea cojocar 5— Eu. Petean 5— Teodor M. 5— Ilie Moldovan 10— Gheorghe Moldovan 5— Nicolae Homorozanu 10— Ilie Șoneriu 6— Ioan Gavrilă 5— Mihailă Săiașan 5— Văd. Ana Rucărean 10— Ștefan Șoneriu 10— Ștefan Păra 5— Ștefan Dragomir 10.30 M. Moldovan 5— etc	236.10
Col. din Cărbunariu (Cet. de peatră): Ioan Ciocăș par. 20— Ioan Șovrea inv. 20— etc	873.90
Col. din Toarcia (Agn.): Bis. gr. or. 50— Dumitru Fleșariu econ. 20— Vasile Fleșariu, in loc de cunună fiului său Nicolae, locot. c. r. căzut la Lublin 10— Nicolae Fleșariu comerc. 10— Dumitru Fleșariu inv. Merghindeal 10— Maria Gergel ca pomână pt. părinții săi Ștefan și Ana Fleșariu 10— Societatea de inmort. 10— Nicolae Vlad inv. gr. cat. 5— Vasile Boca din Merghindeal 5— etc	44—
Col. din Bărsău (Deva): Bis gr. or. 5— N. Tiu par. 5— și alții	155.10
Col. din filia Făgețel (Dobra):	18.40
Col. din Berivoy mici (Făgăraș): Vasile Răduleț par. 10— Mateiu Chiușdea inv. 10— și alții	20—
Col. din Berivoy mari (Făgăraș): Bis. gr. or. 10— M. P. Răduleț par. 8— etc	70.60
Col. din Sâmpetru (Hațeg):	23—
Col. din Câmpeni-Surduc (Iia): Ioan Budoiu par. 50— Teodor Popoviciu 5— Dș. Eug. Popovici 5— Bis. gr. or. 10— etc	17.08
Col. din Gelmar (Orăștie): Sever A. Păcurariu par. 12— Bis. gr. or. rom. 10— Comuna politică 10— Berivoy László 10— Maria S. Păcurariu soție de preot 5— Simeon Carica și fam. 10— Luca Fiștiș 5— etc	137.60
	1.0—
	(Va urma).

rerea prin ridicare, rămânând, ca tristul eveniment se fie comemorat în procesul verbal al adunării generale.

Adunarea generală își exprimă durerea prin sculare și față de memoria fostului membru în direcțiune, Dr. Bucur Băra, mort în urma unui morb câștigat după ce a fost concentrat la miliție.

Bilanțul prezentat adunării generale se aprobă, iar profitul curat de C 32,040.17 se împarte astfel: dividendă acționarilor Cor. 24,000, fondului cultural arhidiecezan 3,618.07, fondului de rezervă 2,412.05, tantieme 1,206.02, fondului de pensii 643.21, și la dispoziția direcțiunii se lasă 160.82. La oaltă 32,040.17.

Direcțiunii și comitetului de supraveghiere i se dă absolutul pentru anul de gestiune 1915, iar marcele de prezență pentru anul curent se stabilesc în 10 coroane, pe seama membrilor direcțiunii și ai comitetului de supraveghiere.

Urmând a se face alegerile, sunt realeși în direcțiune, cu mandat pe 5 ani, domnii Nicolae Ivan și Pantaleon Lucața, ear nou ales e, cu mandat pe 2 ani, di protopresbiter din Turda Iovian Mureșan, în locul decedatului Dr. Băra. În comitetul de supraveghiere sunt realeși cu mandat pe trei ani domnii: Ioan Teculescu, Dr. Ioan Bucur, Dr. George Măcelariu, Leontin Pușcariu și Ioan B. Boiu.

La orele 11 și un sfert adunarea generală a Luminei, la care au participat 22 acționari, cu 822 acții și 143 voturi, a fost încheată.

Poporul din Portugalia.

Anglia a făcut cu de-a sila, ca poporul blând și pașnic al Portugaliei să se încurce în război cu nemții.

Portughezii cari, până acum, n'au purtat război niciodată cu Germania, fac impresiunea unui popor tinăr, cu multe însușiri bune, dar și rele.

Caracteristica de capetenie a țaranului portughez este bunătatea de inimă. Insușirea aceasta, dacă nu se prea găsește în Lisabona, unde circulația deasă a străinilor a modificat năravurile orășenilor, cu atât mai vărtos o întâlnim la poporul dela țară. Mai mult de jumătate din nația portugheză este analfabetă.

Țăranii și pescari Portugaliei sânt oameni foarte cinstiți și prevenitori față de străini.

Poporul acesta se distinge și prin alte calități: Este cumpătat, cruțător și muncitor, deși nu face exces de sângețenie.

În clima sudică n'are trebuință să fie prea sângețios. Ii place și lui, ca italianului (și mai mult decât românului), viața la umbra răcoritoare.

Graba este o noțiune cu totul necunoscută în Portugalia; țaranul s'a dovedit răbdător din cale afară. *Paciencia*, este cuvântul ce-l auzi mai adese în Portugalia alături de cuvântului *amanha* (mâne).

Cei puternici caută să exploateze cât mai mult răbdarea aceasta nesecată a poporului.

Țara are și astăzi mari colonii, și totuși este grozav de săracă, — dar cu atât mai bogată în funcționari corupți.

Situația sa jalnică are să o mulțumească de alții în mare parte amicilor săi din Anglia...

Al patrulea împrumut de războiu.

E afară de orice îndoială, că patriotismul poporațiunii cu dare de mână se va manifesta, ca și în trecut, și cu ocaziunea aceasta, la subscrierile deschise pentru al patrulea împrumut de stat. Aceasta manifestare se va putea mări prin conlucrarea intensivă a persoanelor dela conducere, atât lumea că, cât și bisericăscă.

Dacă aceste persoane își vor face datorința în mod conștiințos, premergând, înainte de toate cu pildă bună, trebuie ca și rezultatul să fie satisfăcător, demonstrând noi astfel dușmanilor, că speranțele lor de a ne nimici materialicește au fost cu totul nebasate și înșelătoare.

În ce chip se poate conlucra cu succes la scopul atins, se poate vedea din o socoteală foarte minuțioasă și cu pricepere și atențiune lucrată, de secretariul corporațiunii industriale din Sibiu, care va fi desbătută în zilele proxime din partea reprezentanței corporațiunii numite. În sensul propunerii acesteia s'ar ușura membrilor corporațiunii semnarea de împrumut de războiu, cu 10 cor. la semnare și cu o plătare de câte 1 cor. pe săptămână, în decurs de cam 10 săptămâni, pentru o obligațiune nominală de 100 cor. Ar fi așa dară cam 94 cor. de plătit, până când impiegații de stat, pe lângă favorurile ce li-s'au acordat la semnare, au plătit 95 cor. 52 fl.

Corporațiunea industrială a luat parte și la împrumutul al III-lea cu deplin succes. Cu acea ocaziune s'a câștigat convingerea, că industriași ar fi luat parte la semnarea în număr cu mult mai mare, dacă condițiunile de plătare ar fi fost pentru împrejurările lor mai avantajoase, făcându-li-se posibilă plățirea în rate mai mici, cu termen mai lung.

Experiența aceasta a fost motivul studierii cauzei și înaintarea propunerii amintite, care la cas că se primește și va deveni concludus, va pregăti calea înfăptuirii ideii bune.

Presupunând, că propunerea devine hotărâre, corporațiunea își va lua voe a face pe larg cunoscute modalitățile subscrierii la al patrulea împrumut de războiu.

NOUȚĂȚI.

Copilașii și orfelinatul. În făptuirea orfelinatului trebuie să preocupe toate structurile noastre sociale. Doamna Eugenia Tordășianu, profesoară la școala civilă de fete a „Asociațiunii”, a avut ideea ingenioasă și fericită de a pune la contribuțiune în serviciul orfelinatului și pe micii copilași, băieții și fetițele, cu vârsta între 6—10 ani, cu cari va da în teatrul orășenesc o producțiune publică în timpul cel mai apropiat, probabil la Dumineca Tomii d. a. și în alte zile. Doamna Tordășianu este neobosită, conducând cu mult zel de câteva săptămâni probele de gimnastică, de jocuri, de cântări, declamațiuni etc. cu mica dar voinică trupă de copilași, cam 25—30 la număr. Venitul curat al acestei interesante și pentru noi de tot nouă producțiunii, va fi destinat fondului orfelinatului proiectat pentru Sibiu. Drept aceea atragem de pe acum binevoitoarea atențiune a publicului nostru sibilian și din împrejurime asupra acestei producțiunii unice în felul său. Programul detaliat îl vom da de cu vreme în publicitate.

Congres medical în Varșovia. În 1 Mai 1916 se va ține la Varșovia congresul german de medicină internă. La acest congres vor participa și medici din Ungaria. Din Cluj, între alții, va merge la Varșovia și dl. Dr. Iuliu Hătegan dela institutul Pasteur.

Desamăgit. Unele știri bucureștene recunosc, ca dl. Nicu Filipescu a rămas desiluzionat în urma celor văzute în Rusia. Un ziar german, din acest prilej, spune următoarele: Este regretabil, că dl. Filipescu nu vizitează și Germania. Na va fi primit în țara sa de către onorari ca în Rusia, dar va putea călători nesupărat prin țara nemțească, cum călătorește și alți distinși străini. Va putea inspecta tot ce nu trebuie ținut secret din considerații militare. Această vizită l-ar vindeca și de alte greșeli, — astfel dl. Filipescu va putea aduce țării sale un mare serviciu. — Deputatul Miliutin a reproșat diplomaților ruși în dumă faptul, că prezența lui Filipescu la Petrograd a rămas atât de puțin observată.

Știința învinge. Ziarul grecesc *Acropolis* scrie: Germanii au învins deocamdată pe uscat, în aer, pe apă și sub apă. Este surprinzător cum continuă lupta de submarine între Germania și puterile împătritești înțelegeri: în proporția de 20 la 1. Aceasta arată marea superioritate a științei militare, a tehnice și a organizării. Fiindcă Germania are această superioritate, și fiindcă deși învingătoare a fost și este gata să încheie pace, ve rămânea învingătoare și în fața lui Dumnezeu și a oamenilor.

Deciziya războiului. După toate aparențele, — scrie un colonel norvegian în ziarul *Morgenblatt*, — deciziya războiului se va produce pe frontul dela vest, și într'un viitor care, probabil, nu mai este departe.

Pentru studenții săraci. Rectorul universității din Iași, profesorul Matei Cantacuzino a hotărât, ca salariul său de rector să se distribuie în formă de burse studenților săraci.

Carne de urs și de cerb. Pe piața orașului Divice, scrie *Ruscoe Slovo*, se vinde de câteva zile un produs rar: Carne de cerb și de urs. Carne de urs costă 3 coroane kgr., cea de cerb 2 coroane. — Sânt urșii și cerbii, cari aparțineau grădinii zoologice din Riga, — direcția neavând adecă ce să le dea de mâncare, a dispus să-și taie și să se vândă carnea.

Suedezii și chestiunea păcii. Din Stockholm se anunță, că în camera suedeză s'a primit propunerea d'a se invita guvernul, să facă inițiativa cu privire la convocarea conferenței statelor neutre în interesul încheerii păcii.

Lămâia este stoarsă! Adversarii serviciului militar obligator din Anglia afirmă, că rezervele de oameni ale țării sânt pe sfârșite. „Este stoarsă lămâia”, exclamă *Daily Chronicle*.

Rămășaguri. Ziarul *Times* înregistrează înmulțirea rămășagurilor puse cu privire la încheierea păcii în anul curent 1916. Cifra ridicată a rămășagurilor engleze arată, că speranța de pace a crescut.

Urcarea portului poștal. În Ungaria se plănuește o urcare a portului postal cum și o reformare mai practică a comunicațiunii telefonice.

Fără periscop. Parisianul *Temps* scrie: Se vestește, că germanii au reușit să construească submarine fără periscop. În timpul mai nou s'a observat dunga de spumă produsă de mersul torpilei, dar nu s'a zărit nici de cum periscopul submarinului atacător. Un articol apărut într'o revistă olandeză se ocupă cu tehnica noului fel de vase submarine.

Un triumf. Gazeta daneză *Extrabladet* din Copenhaga scrie următoarele: Bătrânul conte Zeppelin sărbătorește un mare triumf. Baloanele sale dirigeabile își dovedesc valoarea. Ideșul Angliei, cuprins în vorbele superbe de „*Splendid isolation*”, s'a nărui. Anglia stăpânește marea, dar Germania a cucerit aerul. Ce împoartă, dacă flota germană nu poate distruge vasele engleze, când flota aeriană a Germaniei bombardează cartierul City al Londrei și proiectilele aruncate din văzduh lovesc în „inima lumii”...

Zilele fără carne. Un suedez, sosit acasă dela Berlin, descrie starea de spirit a capitalei germane și spune, că animația de pe străzi este aproape aceeași ca de obicei în timp de pace. Publicul nu arată nici cel mai mic semn al descursării. Zilele fără carne nu au nimic supărător pentru nimeni. Numai un vechi prieten al meu, un medic, — zice suedezul, — mi s'a plâns de ele. „Crezi tu, doctore, că poporul rabdă foame? I-am întrebat. „Căuși de puțin; însă mie îmi merge rău!” — „De ce ție?” — „Foarte simplu: pentru că astăzi nimeni nu-și mai strică stomacul”...

Doi critici. Colonelul englez *Repington*, criticul militar al lui *Times*, a vizitat fortăreața Verdunului. Englezul spune, că dacă această fortăreață va cădea, faptul ar avea o importanță foarte mică, deoarece splendida armată a Franței este intactă (?), după ce a cauzat dușmanului pierderi îngrozitoare. — Francezul *Clemenceau* însă are părere contrară. *Clemenceau* declară, că cenzura oprește orice critică logică despre desvătămarea greșelilor dela Verdun. Criticul francez se teme, că valul năprasnic al dușmanului să nu zdrobească stavilarele și să amenințe Parisul.

Dela Valona. Armata de apărare dela Valona, anunță ziare ateniene, face impresia că este alcătuită din bolnavi și convalescenți. Numărul cazurilor mortale crește înspăimântător. Tifosul, frigurile palustre (malaria), holera, disenteria fac ravagii în fiecare zi. Oamenii mor ca muștele. Francezii întrebuințează pe sârbi, muntenegreni, albanezi, greci, ca să-și întregească gurile din legiunea străină africană. În Valona au rămas numai moșnegii, femei și copii, cari așteaptă cu dor cașul sosirii trupelor austro-ungare. Căderea orașului Durazzo li-a pricinuit nu puțină bucurie.

Mulțumită.

Tuturor prietenilor și cunoscuților, cari au împărtășit durerea noastră pentru pierderea scumpei și neuitatei noastre soții, mame, bunice și mătușe, preoteasa *Vilhelmina Ilariu Plotogea*, — le exprimăm profundele noastre mulțumiri.

Teh. noul-nou, 30 Martie 1916.
Familia Plotogea.

Adunarea generală a „Luminei”.

Mercuri, în 12 Aprilie n. s'a ținut în Sibiu adunarea generală ordinară a institutului de credit și economii „*Lumina*”, societate pe acții în Sibiu. A fost a șaptea. Deschiderea s'a făcut la orele 10, prin domnul asesor consistorial *Nicolae Ivan*, presidentul consiliului de administrație, care a atins în discursul seu greutatea mari, cu cari au să lupte băncile noastre în aceste zile de nesigurăță, apoi cu consentimentul adunării a numit notar al adunării generale pe domnul Dr. *Lucian Borcia*, iar bărbați de încredere pe domnii *Oțoiu* și *Pamfilie*. Întrându-se în ordinea de zi, se ceteste raportul direcțiunii către adunarea generală, în care se face pomenire la primul loc despre mult regretata moarte a întemeetorului și prijiitorului acestui institut de bani, Arhiepiscopul și Mitropolitul *Ioan Meșianu*, perdere, care e deplănsă de toți Românii, și față de care adunarea își exprimă du-

Teatru.
Eri, Joi, s'a dat de nou opereta „*Eva*”, cu domnișoara *Aca de Barbu*, care a fost viu aplaudată, ca în rândul trecut. Astăzi, Vineri, se dă piesa cu cântece „*E'n armes Mădel*”, în beneficiul corului teatral. Va coopera și doara *Aca de Barbu*, care va cânta mai multe cântece naționale românești. Măne, Sâmbătă, se dă tragedia „*Olavigo*”.

Concurs.

Pentru întregirea postului de paroh, în parohia de cl. III Valisoara, tractul protopresbiterial al Devei, se publică concurs cu termen de 30 zile, dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Venitele împreunate cu acest post, sunt cele fasonate în coala B.

Cererile de concurs, se vor trimite la subsemnatul oficiu protopresbiterial, în termenul sus indicat, având concurenții a se prezenta, — pe lângă observarea restricțiilor reglementare, — în o Duminecă sau sărbătoare la biserică spre a cânta și predica respective a celebra.

Deva, la 23 Martie st. v. 1916.

Oficiu protopresbiterial rom. greco-oriental al tractului Deva, în conțelegere cu comitetul parohial.

Dr. Ioan Dobre protopresbiter.

„AGRICOLA“

societate economică pe acții în Hunedoara.

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de contabil, publicăm concurs cu termen de 15 zile.

Beneficiile sunt:

- a) salar anual K 2,200.—;
b) 20% bani de cvartir K 440.—;
c) tantiemă statutară.

Cei cari știu conduce contabilitatea independent, vor fi preferați. Alegerea se face pe un an de probă. Alesul va suplini pe timpul războiului și postul de cassar.

Hunedoara, la 7 Aprilie 1916.

Direcțiunea societății „Agricola“.

Nr. 58 2-2

Cafea pentru Paști!

Afând puțină Cafea, în decurs de 2 luni voui fi constrins a sista Spedițiunile. Racomand a vă prevedea de timpuriu, căci scosește cu întârziere.

Table with 3 columns: Nr., Cafea, and price. Includes items like Cuba bună, Cuba foarte fină, Cuba specialitate, and Mixtură Victoria.

1 kgr. Tea rusaică 20 K (între Cafea se poate trimite și 1/2 kgr. Tea).

5 kilograme se espedează franco și vâmul prin rambursă poștală!

NB. Ca să fie cruțat de corespondență multă, amintesc că alte mărfuri la nici un caz nu pot trimite; deci nici zahar sau Franck etc. nu se află.

În lipsă de Franck să se folosească Orz prăjit (Kneipi) căci e foarte corăspunzător.

Cu toată stima se roagă de sprijin:

F. A. Degan,

comerciant de Cafea și Tea în Fiume.

(51) (Postafők 163.) 7-10

A apărut în editura comisiunii administrative a tipografiei arhidiecezane:

R. Ruiz Amado:

Secretul succesului

convorbiri teoretice și practice cu tinerii de 15-20 ani, traducere de Vasile Stan, profesor la seminarul „Andreian“. Cuprinsul: Succesul și fericirea. Problema succesului. Idei atavice. Zeificarea succesului. Zodia. Perioada fatală. Planul de luptă. Nu fumezi? Încă o țigaretă...? Păhărelele de beaură. Vorbele obscene. Steagul celor șapte voinici. Timpul e aur. Lectura. Jocurile. Sertorul. Prietini Cavalerism și Donchisotism. Viermele neadormit. Orientări. O putere... Nobleta adevărată. Inclinațiile și destoiniciile. Concurența socială. Capitalul celor demosteniți. O obiecțiune și o părere. Chemarea dumnezeiască. Munca împărțirea timpului. Statornicia. Împărțește ca să învingeri. Puterea de sus Adaus. Sfatul unii părinte către fiul său.

După cum se vede din acest cuprins bogat, Secretul succesului e o contribuție însemnată la literatura noastră pentru tineret, estăzi destul de săracă.

Se află în depozit spre vânzare la Librăria arhidiecezană din Sibiu, exemplarul broșat (280 pagini format 8°) cu 2 coroane.

Revânzătorilor se dă un rabat de 20%.

In editura comisiunii administrative a Tipografiei arhidiecezane a apărut:

Biblia mică

sau

părți alese din sfânta scriptură, testamentul vechiu și testamentul nou,

cu binecuvântarea înaltpreasfinției Sale Domnului Ioan Mețianu, arhiepiscop al bisericii ortodoxe române din Transilvania și metropolit al românilor gr. or. din Ungaria și Transilvania.

Format plăcut 8° pe 272 pagini, cu următorul cuprins:

A. Testamentul vechiu.

I. Întâia carte a lui Moise. Facerea lumii. Păcatul lui Adam și al Evei. Pedepșa lor. Făgăduința Mesiei. Uciderea de frate a lui Cain. Următorii lui. Vestirea poporului. Facerea corabei. Poporul se începe. Potopul se sfârșește. Avraam primește în cortul său pe ingeri, cari îi făgăduiesc fiu din Sara și i-se descopere perirea Sodomei. Isav și Iacob. Căsătoria lui Iacob. Iosif din pismă se vinde de frații săi. Iosif prin tălcuirea visurilor lui Faraon se înalță la cinstea de Voevod. Călătoria lui Iacob în Egipt la fiul său Iosif.

II. A doua carte a lui Moise. Egire. Nașterea creșterea, fuga și căsătoria lui Moise. Așezarea mie, lului Paștilor. Moartea celor întâi născuți, începutul egirei. Săvârșirea egirei. Perirea egiptenilor în marea roșie. Moise primește sfintele zece porunci ale lui Dumnezeu. Intocmirea meseriașilor. Șerbarea Sâmbetei. Tablele legii.

III. A treia carte a lui Moise. Leviticon. Sfințirea preoților. Tălcuirea celor zece porunci și a altor legi.

IV. A patra carte a lui Moise. Numerile. Văleam vrea să blasteme pe Israelteni. Asina lui vorbește. Legea despre bunurile de moștenire. Iisus Navi se pune în locul lui Moise povățuitor poporului.

V. A cincea carte a lui Moise. A doua lege. Repetarea celor zece porunci ale lui Dumnezeu. Moise predă diregătorii sa, și așază pe Iisus fiul lui Navi în locul său. Moartea lui Moise și ce urmează după aceea.

VI. Cartea lui Iisus Navi. Israel trece cu arme neudate prin Iordan. Cuprinderea și risipirea cetății Ierihonului.

VII. Cartea judecătorilor lui Israel. Vitejia proceției Deborei, a lui Varac și a lui Iail. Invingerea lui Gedeon asupra lui Madiam. Vitejia, nunta și găcitura lui Samson.

VIII. Cartea I-a a împăraților. Înălțarea lui Samuil. Moartea lui Eli și a fiilor lui. Ungerea lui Saul de împărat. Lupta lui David cu uriașul Goliat.

IX. Cartea II-a a împăraților. Ungerea lui David de împărat.

X. Cartea III-a a împăraților. Căsătoria, rugăciunea și judecata lui Solomon. Biserica lui Solomon. Ilie ucide pe preoții lui Vaal.

XI. Cartea IV-a a împăraților. Cele cinci minuni ale lui Eliseu. Neeman se curăță de boală.

XII. Cartea lui Iov. Nenorocirea și răbdarea lui Iov.

XIII. Psaltirea. Cântarea lui David când a scăpat din mâna lui Saul.

XIV. Pildele lui Solomon. Lăuda înțelepciunii în viața omenească. Lăuda mamei muncitoare.

XV. Ecclesiastul lui Solomon. Toate-și au vremea lor. Mijloacele fericirii

XVI. Eremia. Vedenia tălcurii smochine.

XVII. Daniil. Daniil tălcuiește visul lui Navuhodonosor. Scăparea din groapa leilor.

XVIII. Prorocul Iona. Chemarea, neascultarea și pedepșa lui Iona. Rugăciunea lui Iona pentru scăpare.

XIX. Tovie. Rugăciunea bătrânului Tovie, a Sarei și ascultarea rugăciunii lor. Voia din urmă a lui Tovie și sfătuire către fiul său.

XX. Iudita. Iesutul îndemn și bunul sfat al Iuditei către bătrânii poporului. Tăierea capului lui Olibern. Mulțămia Iuditei și a poporului ei.

XXI. Cartea înțelepciunii lui Solomon. Rugăciunea către Dumnezeu pentru înțelepciune.

XXII. Cartea înțelepciunii lui Iisus fiului lui Sirach. Despre ascultarea pruncilor către părinți, și despre adevărata smerenie. Lăuda femeilor bune, și muștrarea celor rele.

XXIII. Cărțile Macaveilor. Despre nedumneirea și tirania lui Antioch. Despre statornicia celor șapte frați Macavei și a mamei lor.

B. Testamentul nou.

Nașterea lui Ioan Botezătorul. Bunavestirea Nașterea lui Iisus. Intimpinarea Domnului. Magii dela răsărit. Fuga la Egipt. Botezul lui Iisus. Ispitirea lui Iisus. Nunta din Cana. Samarineanca la puțul lui Iacob. Slăbănogul dela lacul Viteza. Cuvântarea de pe munte. Invierea tinărului din Nain. Invierea ietei lui Iair. Schimbarea la față. Vindecarea orbu'ui din naștere. Samarineanul cel îndurat. Cina cea mare. Fiul cel răscit. Bogatul și Lazăr cel sărac. Vameșul și Fariseul. Zacheu Vameșul. Filerii văduvei. Pilda Sămănătorului. Invierea lui Lazăr. Intrarea în Ierusalim. Cina cea de taină. Iisus în grădina Getsiman. Iisus înaintea Arherelor. Patimile, răstignirea, moartea, înmormântarea lui Iisus.

Se află de vânzare la Librăria arhidiecezană, și se vinde legată solid și frumoasă cu 2 cor. + 20 reffil porto.

Revânzătorilor li se dă rabat 15%.

A apărut și se află de vânzare la Librăria arhidiecezană, Sibiu:

Protocolul sinodului ordinar

al arhidiecezei gr.-orientale române

din Transilvania

ținut în anul 1915.

Prețul Cor. 120 + 5 fil. porto.

In editura comisiunii administrative a tipografiei arhidiecezane, în traducere românească, făcută de dl Teodor V. Păcățian redactorul „Telegrafului Român“ a apărut

Evangelia ca bază a vieții,

celebra lucrare a lui G. S. Petrow, în care carte sunt tratate cu multă putere de convingere temele următoare: Principiile fundamentale ale civilizației. Educarea voinței în spirit creștinesc. Degenerarea morală. Sublimitatea evangheliei. Împărăția lui Dumnezeu.

Se află în depozit spre vânzare la Librăria arhidiecezană din Sibiu. Prețul unui exemplar e 1 cor. 50 fileri plus 5 fileri porto poștal.

Revânzătorilor li se dă 20% rabat.

Anunț.

S'a redus prețurile cărților:

- 1. Arhiepiscopul și metropolitul Andreiu baron de Șaguna, de N. Popea, arhim. și vicar arhiepiscopesc, dela 5 cor. la 2 cor.
2. Memorialul arhiepiscopului și metropolitului Andreiu baron de Șaguna, sau luptele naționale politice ale românilor 1846-1873, de N. Popea, arhim., vic. arhiep. Tomul I, dela 2 cor. 60 fil. la 2 cor.
3. Insemnările unui trecător. Crâmpeie din sbuciumările dela noi, de O. Goga, dela 3 cor. la 1 cor. 50 fil.
4. Desvoltarea primatului papal și influința lui asupra creștinătății. Cercetări istorice, de S. Popescu, dela 1 cor. 25 fil. la 50 fil.

Librăria arhidiecezană.

„DACIA“

institut de credit și de economii, societate pe acții în Orăștie.

Convocare.

Domnii acționari ai institutului de credit și de economii „Dacia“, prin aceasta se convoacă la

a XIV-a adunare generală ordinară,

care se va ținea la 27 Aprilie st. n. 1916, la 10 oare a. m., în localul institutului.

Program:

- 1. Numirea unui notar și 2 scrutători.
2. Raportul anual al direcțiunii, bilanțul anului 1915 și raportul comitetului de supraveghere.
3. Decidere asupra rapoartelor, bilanțului și profitului curat.
4. Alegerea alor 5 membri în direcțiune în sensul § lui 31 al statutului.
5. Alegerea a 1 membru în direcțiune cu mandat pe 2 ani.
6. Eventuale propuneri intrate conform statutelor.
7. Alegerea alor 2 acționari pentru verificarea procesului verbal.

Acționarii, cari doresc a lua parte la adunarea generală în persoană sau prin plenipotențiali, au să depună acțiile și plenipotențele la casa institutului în înțelesul § lui 20 din statuta cel puțin în prezinta adunării generale.

Orăștie, la 5 Aprilie n. 1916.

Direcțiunea.

(59) 1-1

Contul Bilanț cu 31 Dec. 1915.

Table with 4 columns: Active-Vagyon, Mérlegszámla 1915. évi december hó 31-én, Pasive-Teher, and values in K and f.

Contul Profit și Perdere.

Table with 4 columns: Eșite-Kiadás, Nyereség- és veszteség-számla, Venite-Bevételek, and values in K and f.

Orăștie, la 31 Decembrie 1915. — Szászváros, 1915. december hó 31-én.

Dr. Muntean m. p., director executiv — vezérigazgató. Buzdugan m. p., secretar — titkár.

Subsemnatul comitet de supraveghere am examinat conturile prezente și le-am aflat în consonanță cu registrele institutului. — Aóirtott feleügyeó bizottság a jelen számlákat megvizsgáltuk és azokat az intézet könyveinek tartalmával összehangzóban levőköek találtuk.

Orăștie, la 5 Aprilie 1915. — Szászváros, 1915. április hó 5-én.

Ioan Botean m. p., prez. — elnök. Constantin Dănilă m. p. Ioan Lăzăroiu m. p.

* Profitul curat se întregeste din fondul de rezervă la K 5,000.— și cuponul Nr. 14 se resumpără începând dela 1 Maiu cu 5 K.